

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 19.10.2006
COM(2006)545 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σχέδιο δράσης για την ενεργειακή απόδοση: Αξιοποίηση του δυναμικού

{SEC(2006)1173}

{SEC(2006)1174}

{SEC(2006)1175}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή.....	3
2.	Στόχος και πεδίο εφαρμογής.....	4
3.	Δυναμικό εξοικονόμησης και επιπτώσεις.....	5
4.	Πλαίσιο	9
5.	Πολιτικές και μέτρα	9
5.1.	Δυναμικές απαιτήσεις ενεργειακών επιδόσεων για ενεργοβόρα προϊόντα, κτίρια και ενεργειακές υπηρεσίες	10
5.2.	Βελτίωση της ενεργειακής μετατροπής	14
5.3.	Πρόοδοι στον τομέα των μεταφορών	16
5.4.	Χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης, οικονομικά κίνητρα και τιμολόγηση της ενέργειας	18
5.5.	Αλλαγή της ενεργειακής συμπεριφοράς	20
5.6.	Διεθνείς συμπράξεις.....	22
6.	Συμπεράσματα και επόμενα βήματα.....	22

Παράρτημα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει πρωτόγνωρες ενεργειακές προκλήσεις που προκύπτουν από την αυξημένη εξάρτηση του ενεργειακού εφοδιασμού από τις εισαγωγές, ανησυχίες για τις προμήθειες ορυκτών καυσίμων παγκοσμίως και μια σαφώς διακρινόμενη κλιματική αλλαγή. Παρά ταύτα, η Ευρώπη εξακολουθεί να σπαταλά ποσοστό τουλάχιστον 20% από την ενέργεια που αναλώνει, λόγω κακού βαθμού απόδοσης. Η ΕΕ δύναται, και οφείλει, να πρωτοστατήσει στην περιστολή των περιπτώσεων χαμηλής ενεργειακής απόδοσης, χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα εργαλεία άσκησης πολιτικής σε όλα τα διάφορα επίπεδα κυβερνήσεων και κοινωνιών.

Το άμεσο κόστος της αδυναμίας μας να χρησιμοποιούμε αποδοτικά την ενέργεια ανέρχεται σε άνω των 150 δις ευρώ ετησίως μέχρι το 2020¹. Η αξιοποίηση του δυναμικού εξοικονόμησης κατά βιώσιμο τρόπο αποτελεί καίριο στοιχείο της κοινοτικής ενεργειακής πολιτικής. Αποτελεί τον πλέον αποτελεσματικό, με μεγάλη διαφορά, τρόπο ώστε ταυτοχρόνως να βελτιωθεί η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, να μειωθούν οι εκπομπές άνθρακα, να καλλιεργηθεί η ανταγωνιστικότητα και να τονωθεί η ανάπτυξη μιας μεγάλης πρωτοποριακής αγοράς τεχνολογιών και προϊόντων υψηλής ενεργειακής απόδοσης. Αυτό ισχύει εξίσου όταν συνεκτιμώνται οι απαιτούμενες επενδυτικές δαπάνες για την επίτευξη της ανωτέρω εξοικονόμησης. Η ανάγκη μιας ενισχυμένης πολιτικής με στόχο καταναλωτικές και παραγωγικές συνήθειες υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης τονίστηκε στην Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής με τίτλο “Μια ευρωπαϊκή στρατηγική για αειφόρο, ανταγωνιστική και ασφαλή ενέργεια”². Έχοντας κατά νου τις δυνατότητες εξοικονόμησης ποσοστού άνω του 20% της αναλώμενης ενέργειας στην ΕΕ έως το 2020, το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο 2006³ ζήτησε να θεσπιστεί κατεπειγόντως φιλόδοξο και ρεαλιστικό σχέδιο δράσης για την ενεργειακή απόδοση.

Η αξιοποίηση του δυναμικού θα απαιτήσει σημαντική αλλαγή στον τρόπο αντιμετώπισης της κατανάλωσης ενέργειας. Η Ευρώπη θα χρειαστεί να διπλασιάσει και πλέον τον ρυθμό βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε σύγκριση με τον αντίστοιχο των τελευταίων ετών. Απαιτείται παραδειγματική στροφή για να αλλάξουν οι συνήθειες συμπεριφοράς των κοινωνιών μας, ώστε να χρησιμοποιούμε λιγότερη ενέργεια ενώ απολαμβάνουμε την ίδια ποιότητα ζωής. Θα πρέπει να ενθαρρυνθούν οι παραγωγοί να αναπτύξουν τεχνολογίες και προϊόντα μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης, ενώ οι καταναλωτές θα χρειαστούν ισχυρότερα κίνητρα αγοράς τέτοιων προϊόντων και ορθολογικής χρήσης τους. Καίριας σημασίας θα είναι η αξιοποίηση της βέλτιστης διαθέσιμης τεχνολογίας. Ενώ μπορεί με τη χρήση υφιστάμενης τεχνολογίας να επιτευχθεί ο στόχος του παρόντος σχεδίου δράσης, είναι ωστόσο προφανές ότι θα πρέπει παράλληλα να δοθεί ενθάρρυνση για την αφομοίωση καινοτόμων τεχνολογιών που εμφανίζονται στη διάρκεια εκτέλεσης του σχεδίου δράσης.

Η άντληση του δυναμικού εξοικονόμησης του 20% μέχρι το έτος 2020, που ισοδυναμεί με 390 Mtoe (εκατομμύρια τόνους ισοδύναμου πετρελαίου), θα αποφέρει τεράστια ενεργειακά και περιβαλλοντικά οφέλη. Συνεπάγεται μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 780 εκατομμύρια τόνους CO₂ σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς, μείωση διπλάσια και πλέον εκείνης που χρειάζεται η ΕΕ μέχρι το 2012 με βάση το πρωτόκολλο του Κιότο. Οι πρόσθετες δαπάνες για

¹ 390 εκατ. ΤΙΠ σε τιμή 48 \$ ΗΠΑ/βαρέλι άνευ φόρων.

² COM(2006) 105 τελικό της 08.03.2006.

³ Συμπεράσματα της Προεδρίας της 23/24ης Μαρτίου 2006. 7775/1/06 REV1 της 18.05.2006.

επενδύσεις σε πλέον αποδοτικές και καινοτόμες τεχνολογίες θα αντισταθμιστούν και πλέον από την ετήσια εξοικονόμηση καυσίμων η οποία θα υπερβεί τα 100 δις €.

Στο παρόν έγγραφο προτείνεται σχέδιο δράσης με σκοπό να αξιοποιηθεί το δυναμικό μας και η Ευρώπη να διατηρήσει τη θέση της ως μία εκ των πλέον ενεργειακώς αποδοτικών περιφερειών στην υφήλιο. Οι περιγραφόμενες στο σχέδιο δράσης πολιτικές και τα μέτρα βασίζονται σε διαβουλεύσεις σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για την ενεργειακή απόδοση⁴. Οι περισσότερες από τις πολιτικές και τα μέτρα αυτά υποστηρίχθηκαν ειδικώς από τους εμπλεκόμενους παράγοντες που συμμετείχαν στη διαδικασία διαβούλευσης. Τα κυριότερα σημεία που εθίγησαν κατά την ανάλυση και τις απαντήσεις στα ζητήματα της Πράσινης Βίβλου για την ενεργειακή απόδοση αφορούσαν την ανάγκη βελτίωσης του βαθμού διάθεσης και ποιότητας των πληροφοριών για την κατανάλωση ενέργειας και τις διαθέσιμες ενεργειακώς αποδοτικές τεχνολογίες και τεχνικές. Ως πρώτη προτεραιότητα ορίστηκε η ενεργειακή απόδοση στον κτιριακό τομέα. Ιδιαίτερης σημασίας θεωρήθηκε η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον τομέα των μεταφορών, επειδή ο τομέας αυτός καταναλίσκει τον κύριο όγκο των πετρελαιοειδών και χαρακτηρίζεται από τις ταχύτερα αυξανόμενες εκπομπές. Στη βιομηχανία εντοπίστηκε ένα σημαντικό δυναμικό μείωσης της ενεργειακής ζήτησης και των εκπομπών CO₂. Στις απαντήσεις υποδείχθηκε παράλληλα η χρήση ευρέος φάσματος μέσων άσκησης πολιτικής στο εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (μεταξύ άλλων, ευρύτερης χρήσης εύστοχων και συνεπών φορολογικών μέτρων, ενσωμάτωσης του εξωτερικού κόστους στην εσωτερική κοστολόγηση, πλήρους στήριξης των κρατών μελών μέσω εθνικών σχεδίων δράσης για την ενεργειακή απόδοση, προαιρετικών κατευθυντήριων γραμμών, σημάτων και στόχων, και πρωταγωνιστικού ρόλου του δημόσιου τομέα στις προμήθειες). Ζητήθηκαν επίσης δεσμευτικές ελάχιστες απαιτήσεις για το βαθμό απόδοσης των αυτοκινήτων.

Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, γνωμοδοτώντας σχετικά με την Πράσινη Βίβλο⁵ διατυπώνει πάνω από 100 συστάσεις. Και αυτές επίσης βαδίζουν στον άξονα των προτάσεων του σχεδίου δράσης. Εισηγήσεις και στήριξη για την αξιοποίηση, μέχρις το 2020, του δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας στην ΕΕ που ανέρχεται στο 20% ελήφθησαν από την ομάδα ανώτερου επιπέδου για την ανταγωνιστικότητα, την ενέργεια και το περιβάλλον, η οποία συγκροτήθηκε από την Επιτροπή και συγκεντρώνει όλους τους σχετικούς εμπλεκόμενους παράγοντες⁶.

⁴ Πράσινη βίβλος για την ενεργειακή απόδοση, “ Περισσότερα αποτελέσματα με λιγότερα μέσα ”, COM(2005)265 τελικό της 22.06 2005. Στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την Πράσινη αυτή βίβλο ελήφθησαν συνολικώς 241 απαντήσεις με τις οποίες ζητήθηκε η ανάληψη δράσης σε όλους τους ενεργειακούς τομείς. (Υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας της Επιτροπής (SEC (2006)693 της 29.05.06)).

⁵ Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου P6_A(2006)0160 της 03.05.2006.

⁶ Η πρώτη έκθεση της ομάδας ανώτερου επιπέδου χρονολογείται από τις 2 Ιουνίου 2006 (“*Contributing to an integrated approach on competitiveness, energy and the environment policies - Functioning of the energy market, access to energy, energy efficiency and the EU Emissions Trading Scheme*”; http://ec.europa.eu/enterprise/environment/hlg/hlg_en.htm). Η έκθεση αυτή συγκεκριμένα πραγματεύεται σειρά συστάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

2. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στο παρόν σχέδιο δράσης δίνεται σε αδρές γραμμές ένα πλαίσιο πολιτικών και μέτρων με σκοπό να ενταθεί η διαδικασία αξιοποίησης του εκτιμώμενου δυναμικού εξοικονόμησης πάνω από 20% της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας στην ΕΕ, έως το 2020⁷. Στο σχέδιο απαριθμείται σειρά μέτρων που συμφέρουν οικονομικώς⁸, προτείνονται κατά προτεραιότητα δράσεις προς άμεση ανάληψη, και άλλες προς σταδιακή δρομολόγηση στη διάρκεια των έξι ετών εφαρμογής του σχεδίου. Θα απαιτηθούν περαιτέρω δράσεις ώστε να αξιοποιηθεί το πλήρες δυναμικό μέχρι το 2020.

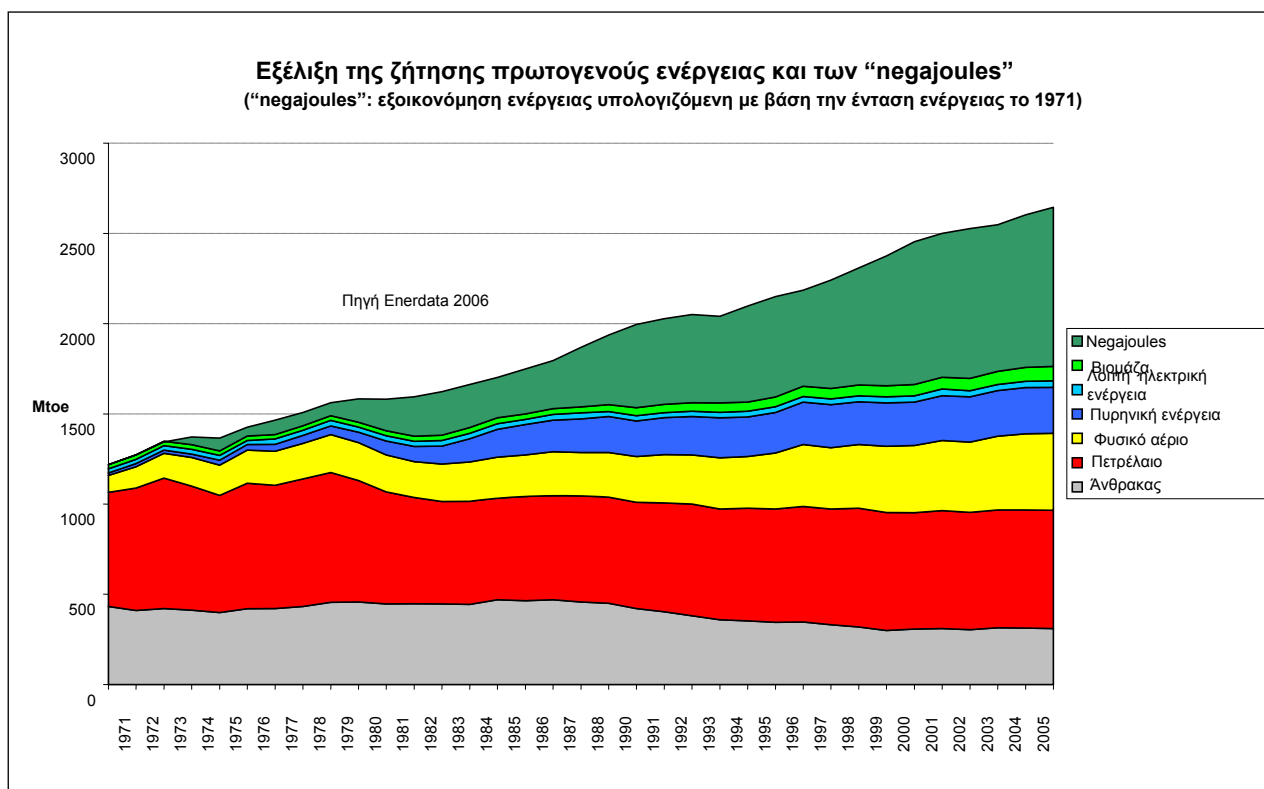
Πρόθεσή μας είναι με το σχέδιο δράσης να κινητοποιηθούν το ευρύ κοινό και οι ιθύνοντες λήψης των αποφάσεων σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα, από κοινού με τους παράγοντες της αγοράς, και να μετασχηματισθεί η εσωτερική αγορά ενέργειας κατά τρόπο που να προσφέρει στους ευρωπαίους πολίτες υποδομή, κτίρια, συσκευές, διεργασίες, μεταφορικά μέσα και ενεργειακά συστήματα με τον συνολικώς υψηλότερο ενεργειακό βαθμό απόδοσης. Λόγω της σημασίας που έχει ο ανθρώπινος παράγων στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης, με το παρόν σχέδιο δράσης ενθαρρύνονται επίσης οι πολίτες να χρησιμοποιούν την ενέργεια κατά τον πλέον ορθολογικό δυνατό τρόπο. Η ενεργειακή απόδοση αποτελεί ενσυνείδητη επιλογή των μεμονωμένων ατόμων και όχι αντικείμενο της νομοθεσίας.

3. ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Στο κατωτέρω σχήμα 1 εμφανίζεται ο τρόπος κατά τον οποίο οι βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση μείωσαν την ένταση ενέργειας στην ΕΕ κατά τη διάρκεια της παρελθούσας 35ετίας. Δείχνει ότι το έτος 2005, τα “negajoules” (δηλαδή η αποτρεπόμενη ενεργειακή κατανάλωση λόγω της εξοικονόμησης) έχουν καταστεί ο σημαντικότερος μοναδικός ενεργειακός πόρος.

⁷ Σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς. Βλέπε COM (2005) 265 τελικό της 22.06 2005.

⁸ Ενώ στην κοινοτική νομοθεσία περί ενεργειακής απόδοσης η ακριβής ερμηνεία του οικονομικώς συμφέροντα χαρακτήρα έχει σκοπίμως αφεθεί στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, η μέθοδος του κατώτατου κόστους στον κύκλο ζωής (LCC) για την κάλυψη προβλεπόμενων επενδύσεων στον ενεργειακό τομέα (στην πλευρά της προσφοράς ή της ζήτησης ενέργειας) εν γένει θεωρείται ως το πλέον άμεσο και εύκολο να ερμηνευθεί μέτρο οικονομικής αξιολόγησης.

Σχήμα 1

Μολονότι η ενεργειακή απόδοση έχει βελτιωθεί σημαντικά κατά τα τελευταία έτη, είναι ακόμη οικονομικώς και τεχνικώς εφικτή η εξοικονόμηση ποσοστού τουλάχιστον 20% της συνολικής πρωτογενούς ενέργειας μέχρι το 2020, πέραν της εξοικονόμησης που θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω επιδράσεων των τιμών και διαρθρωτικών αλλαγών στην οικονομία, της φυσικής αντικατάστασης της τεχνολογίας και ήδη ισχυρότων μέτρων. Λόγω, εν μέρει, της συμμετοχής του με μεγάλο μερίδιο στη συνολική κατανάλωση, το μεγαλύτερο, οικονομικώς συμφέρον δυναμικό εξοικονόμησης υπάρχει στον οικιστικό (νοικοκυριά) τομέα και τον τομέα των εμπορικών κτιρίων (τριτογενή τομέα), όπου το πλήρες δυναμικό εκτιμάται τώρα γύρω στο 27% και 30% της χρήσης ενέργειας, αντίστοιχα. Στις κατοικίες, η ανακαίνιση της μόνωσης των τοίχων και της στέγης προσφέρει τις μεγαλύτερες ευκαιρίες, ενώ στα εμπορικά κτίρια έχουν μεγάλη σημασία τα συστήματα βελτίωσης της ενεργειακής διαχείρισης. Η βελτίωση των συσκευών και του λοιπού ενεργοβόρου εξοπλισμού εξακολουθεί να προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες εξοικονόμησης ενέργειας. Στην κατασκευαστική βιομηχανία, το συνολικό δυναμικό εξοικονόμησης εκτιμάται γύρω στο 25%, όπου ο περιφερειακός εξοπλισμός, όπως οι κινητήρες, οι ανεμιστήρες και ο φωτισμός⁹, προσφέρει το σημαντικότερο δυναμικό εξοικονόμησης. Στις μεταφορές, το πλήρες δυναμικό εξοικονόμησης εκτιμάται παρομοίως σε 26 %, αριθμητική τιμή που περιλαμβάνει σημαντικό αντίκτυπο από τη στροφή σε άλλους τρόπους μεταφορικής κίνησης¹⁰, στον άξονα της ενδιάμεσης επανεξέτασης της Λευκής Βίβλου για τις μεταφορές¹¹.

⁹ Το 20% της παγκόσμιας ηλεκτροπαραγωγής χρησιμοποιείται σήμερα για φωτισμό. Σύμφωνα με εκπονηθείσες μελέτες, η υιοθέτηση τεχνολογίας διόδων φωτοεκπομπής (LED) υψηλής απόδοσης, που είναι ήδη διαθέσιμη στην αγορά, θα μπορούσε το 2015 να εξοικονομήσει ποσοστό 30% της σημερινής κατανάλωσης για γενικό φωτισμό, και 50% αντίστοιχα το 2025.

¹⁰ Wuppertal Institute 2005, με βάση Mantzos (2003) και “Economic Evaluation of Sectoral Emission Reduction Objectives for Climate Change - Οικονομική αξιολόγηση των ανά κλάδο στόχων μείωσης

των εκπομπών για την κλιματική αλλαγή”, ECOFYS, Μάρτιος 2001. Πρόσθετες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην τελική έκθεση της μελέτης επιπτώσεων (CLWP: 2006/TREN/032), Προσάρτημα 4. Ιούλιος 2006.

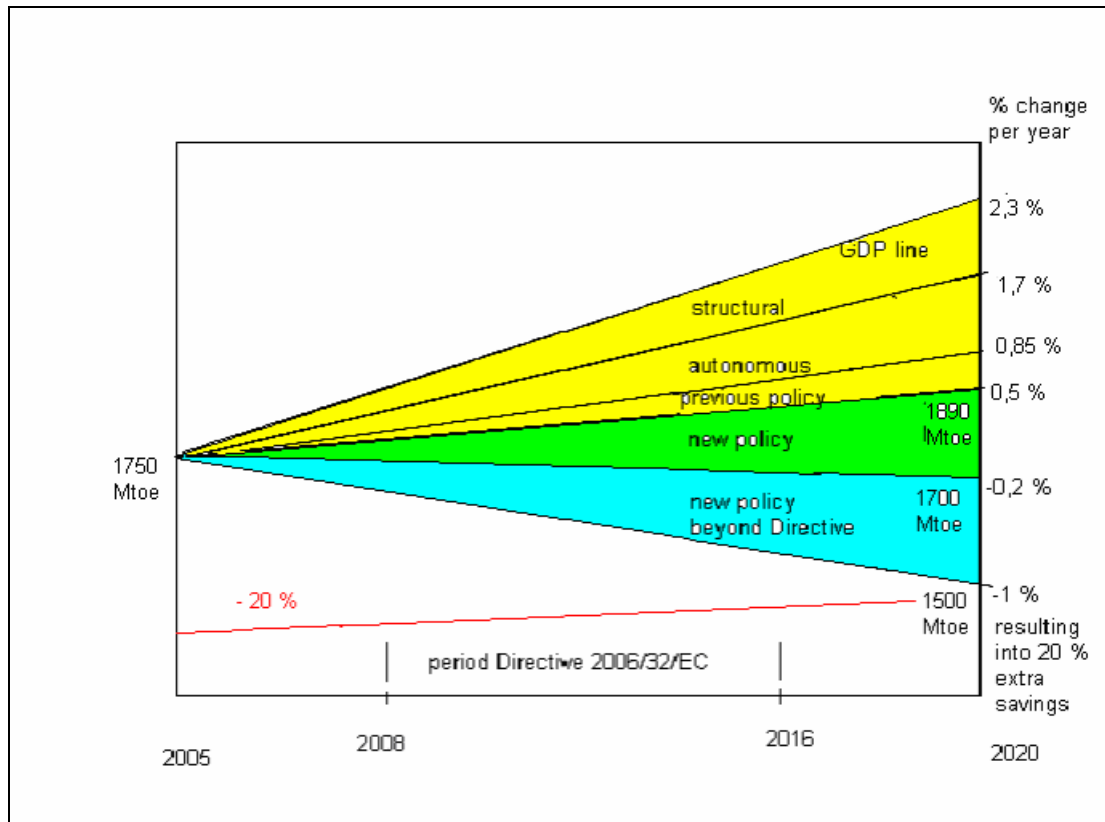
¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - "Η Ευρώπη σε συνεχή κίνηση - Βιώσιμη κινητικότητα στην ήπειρό μας. Ενδιάμεση εξέταση της Λευκής Βίβλου του 2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις μεταφορές"; COM(2006) 314 τελικό.

Τομέας	Κατανάλωση ενέργειας (Mtoe) 2005	Κατανάλωση ενέργειας (Mtoe) 2020 (Χωρίς να αλλάξει τίποτα)	Δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας 2020 (Mtoe)	Πλήρες δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας 2020 (%)
Νοικοκυριά (οικιστικός)	280	338	91	27%
Εμπορικά κτίρια (Τριτογενής)	157	211	63	30%
Μεταφορές	332	405	105	26%
Κατασκευαστική βιομηχανία	297	382	95	25%

Σχήμα 2: Εκτιμήσεις για το πλήρες δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας σε τομείς τελικής χρήσης¹²

Με βάση το ανωτέρω σενάριο πλήρους δυναμικού εξοικονόμησης σε τομείς τελικής χρήσης, η πρόσθετη εξοικονόμηση από νέες πολιτικές και μέτρα και από την ενίσχυση των υφισταμένων εκτιμάται ρεαλιστικά σε επίπεδο έως 20% (1,5 % ή 390 Mtoe κατ' έτος) μέχρι το 2020 (συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης σε τομείς τελικής χρήσης και στο επίπεδο της ενεργειακής μετατροπής). Η εξοικονόμηση αυτή επιπροστίθεται στην κατ' έτος βελτίωση κατά 1,8% της έντασης ενέργειας ή 470 Mtoe κατ' έτος, λόγω αναμενόμενων διαρθρωτικών αλλαγών, ήδη ασκηθεισών πολιτικών και αυτόνομων αλλαγών εξαιτίας της φυσικής ανανέωσης της τεχνολογίας, των μεταβολών τιμής της ενέργειας κλπ. Οι επιδράσεις αυτές απεικονίζονται στο σχήμα 3, όπου ο όρος "προηγούμενη πολιτική" αναφέρεται στη νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ που έχει ήδη εκδοθεί και ασκηθεί. Ο όρος "νέα πολιτική" σημαίνει μέτρα που εφαρμόζονται τώρα και ενισχύονται περαιτέρω με το παρόν σχέδιο δράσης. Ο όρος "νέα πολιτική πέραν της οδηγίας" αναφέρεται σε πολιτικές και μέτρα που αναλύονται στο παρόν σχέδιο δράσης.

¹² Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σενάριο αναφοράς ΕΕ-25 και Ινστιτούτο Wuppertal 2005.

% change per year= ετήσια μεταβολή %· resulting into 20% extra savings= που συνεπάγεται επιπλέον εξοικονόμηση 20%· GDP line= γραμμή ΑΕΠ· structural= διαρθρωτική· autonomous= αυτόνομη· previous policy= προηγούμενη πολιτική· new policy= νέα πολιτική· new policy beyond Directive= νέα πολιτική πέραν της οδηγίας period Directive 2006/32/EC= περίοδος ισχύος της οδηγίας 2006/32/EK

Σχήμα 3: Ετήσια βελτίωση της έντασης ενέργειας¹³

Οι ενέργειες που προτείνονται στο σχέδιο δράσης αντιπροσωπεύουν μια συνεπή και αλληλένδετη δέσμη μέτρων με την οποία η ΕΕ θα τεθεί σε σαφή τροχιά αξιοποίησης, υπό οικονομικώς συμφέροντες όρους, του δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας τουλάχιστον 20% μέχρι το 2020. Θα αποφέρουν οφέλη από πλευράς βελτίωσης του περιβάλλοντος, μειωμένων εισαγωγών ορυκτών καυσίμων, μεγαλύτερης ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, αυξημένων εξαγωγικών ευκαιριών για νέα, υψηλής ενεργειακής απόδοσης τεχνολογία και θετικές συνέπειες για την απασχόληση. Αντιπροσωπεύουν επίσης ένα φιλόδοξο στόχο, ο οποίος προχωρεί πολύ πέραν της σημειωθείσας κατά τις παρελθούσες δεκαετίες μέσης ετήσιας βελτίωσης της έντασης ενέργειας.

¹³

Το ποσοστό βελτίωσης της πρωτογενούς ενέργειας ύψους 1,5% προστίθεται στο ποσοστό 1,8% ετησίως κατά την “κανονική, χωρίς να αλλάξει τίποτε” πορεία βελτίωσης της έντασης ενέργειας, που συνίσταται στον αντίκτυπο που έχει η παρελθούσα κοινοτική νομοθεσία για την ενεργειακή απόδοση (0,35% ετησίως) και άλλες επιδράσεις (0,6% σε διαρθρωτικές αλλαγές, όπως βιομηχανικές εξελίξεις, και 0,85% “αυτόνομη βελτίωση”, όπως κανονική αντικατάσταση του τεχνολογικού αποθέματος, ετησίως). Από κοινού οι παράγοντες αυτοί θα μειώσουν την ένταση ενέργειας κατά 3,3% ετησίως, συγκρατώντας τη μέση ετήσια αύξηση της κατανάλωσης ενέργειας σε 0,5%, με την παραδοχή μεγέθυνσης του ΑΕΠ κατά 2,3% ετησίως. Η παραπομπή στην οδηγία 2006/32/EK που υπάρχει στο σχήμα 3 διερμηνεύει το 9% στόχο εξοικονόμησης για την περίοδο 2008 – 2016. Παράλληλα με τις δυνατότητες για ενεργειακή απόδοση στο σημείο κατανάλωσης, μπορεί να επιτευχθεί σημαντική εξοικονόμηση περίπου 20% με την αποφυγή της σπατάλης ενέργειας κατά την ενεργειακή μετατροπή και στο δίκτυο μεταφοράς ενέργειας.

4. ΠΛΑΙΣΙΟ

Το παρόν σχέδιο δράσης δίνει έμφαση σε καίριας σημασίας προτάσεις, και τις τοποθετεί σε πολιτικό πλαίσιο. Οι προτάσεις αυτές λαμβάνουν επίσης υπόψη πρόσφατα εκδοθέντα νομοθετήματα σε ευρωπαϊκό και άλλα επίπεδα, τα οποία έχουν ήδη συμβάλει στο να καταστεί η Ευρώπη παγκόσμιος ηγέτης στην ενεργειακή απόδοση. Οι Επιτροπή προτείνει περαιτέρω 10 κατά προτεραιότητα δράσεις, οι οποίες καλύπτουν όλους τους ενεργειακούς τομείς, θα δρομολογηθούν αμέσως και θα εφαρμοστούν το συντομότερο δυνατό για να έχουν μέγιστη απήχηση. Τα κράτη μέλη, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές και οι λοιποί εμπλεκόμενοι παράγοντες καλούνται να λάβουν συμπληρωματικά μέτρα για να ενισχύσουν και ενδυναμώσουν την εφαρμογή αυτή.

Το παράρτημα περιλαμβάνει περιεκτικό κατάλογο των μέτρων, μαζί με χρονοδιάγραμμα. Στο συνοδευτικό υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας της Επιτροπής με τίτλο “Ανάλυση του σχεδίου δράσης για την ενεργειακή απόδοση” παρέχονται πλήρης κατάλογος των προτεινόμενων μέτρων και περαιτέρω πληροφορίες για την κατανάλωση ενέργειας, τις δυνατότητες εξοικονόμησης, τους εισηγητές και φορείς υλοποίησης, καθώς και τις επιπτώσεις¹⁴. Δίνονται επίσης έκθεση μελέτης επιπτώσεων και εκτενής περίληψή της¹⁵.

5. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Η ενεργειακή απόδοση αποτελεί κατά πρώτο και κατεξοχήν ζήτημα ελέγχου και μείωσης της ενεργειακής ζήτησης, μολονότι απαιτούνται εύστοχες δράσεις τόσο από πλευράς κατανάλωσης, όσο και προσφοράς ενέργειας. Η “κανονική, χωρίς να αλλάξει τίποτε” νοοτροπία δεν αποτελεί εύστοχη απάντηση.

Είναι ουσιαστικής σημασίας η πλήρης εφαρμογή και τήρηση του υφισταμένου και μελλοντικού κανονιστικού πλαισίου. Η Επιτροπή υπήρξε ως εκ τούτου άτεγκτη στην επιδίωξη – με νομικά μέσα – της ορθής μεταφοράς και εφαρμογής, στην εσωτερική νομοθεσία, του κοινοτικού δικαίου που επηρεάζει την ενεργειακή απόδοση, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας για την εσωτερική αγορά ενέργειας, τα κτίρια και τις συσκευές.

Στο σχέδιο δράσης περιλαμβάνονται στοχευμένα τομεακά και οριζόντια μέτρα, όπως περιγράφονται κατωτέρω. Κατά πρώτον, είναι αναγκαίος ο καθορισμός δυναμικών απαιτήσεων ενεργειακών επιδόσεων για ευρύ φάσμα προϊόντων, για κτίρια και υπηρεσίες. Στοχευμένα μέσα χρειάζονται επίσης για τον τομέα της ενεργειακής μετατροπής ώστε να βελτιωθεί ο βαθμός απόδοσης τόσο των νέων όσο και των υφισταμένων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής και να μειωθούν οι απώλειες στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής. Για τον τομέα των μεταφορών, είναι αναγκαία μια περιεκτική και συνεπής θεώρηση που να έχει στόχο τους διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των κατασκευαστών κινητήρων και ελαστικών επισώτρων, των οδηγών, των προμηθευτών πετρελαίου/καυσίμων και των μελετητών των υποδομών.

¹⁴ SEC(2006) 1173.

¹⁵ SEC(2006) 1174 και SEC(2006)1175.

Κατά δεύτερον, ενδεδειγμένα και αντανακλώντα το κόστος μηνύματα από τις τιμές είναι ουσιαστικής σημασίας για την ενεργειακή απόδοση και τη συνολική οικονομική απόδοση. Παράλληλα, απαιτούνται βελτιωμένα χρηματοδοτικά εργαλεία και οικονομικά κίνητρα με στόχο όλους τους τομείς, που θα τεθούν σε εφαρμογή στο πλαίσιο της πλήρους τήρησης των ισχύοντων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Ευθύς εξ αρχής, απαιτούνται αυξημένη επίγνωση και αλλαγή συμπεριφοράς. Χρειάζεται επίσης επειγόντως να αντιμετωπιστούν σε παγκόσμιο επίπεδο τα ζητήματα της ενεργειακής απόδοσης, με τη χρησιμοποίηση διεθνών συμπράξεων και συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, εμπορεύσιμων αγαθών, όπως οι συσκευές.

Η καινοτομία και η τεχνολογία διαδραματίζουν επίσης ρόλο ζωτικής σημασίας. Το επικείμενο στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών, που προγραμματίζεται να θεσπιστεί το 2007, θα προσφέρει μια συνεπή μακροχρόνια προοπτική της ενεργειακής τεχνολογίας και θα είναι αποφασιστικής σημασίας στην ωθούμενη από την τεχνολογία βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε ολόκληρη την κοινωνία. Ειδική προσοχή θα πρέπει να αποδοθεί στις προσφερόμενες ευκαιρίες από τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ).¹⁶

Μόνο εάν θεσπιστούν όλα τα ανωτέρω μέτρα θα αξιοποιηθεί πλήρως το σχετικό δυναμικό. Αυτό θα απαιτήσει να αφιερωθούν στην ενεργειακή απόδοση πρόσθετοι πόροι σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων πόρων στην Επιτροπή.

Οι δυνατότητες εξοικονόμησης και ο πιθανός αντίκτυπος ορισμένων μέτρων είναι μεγαλύτεροι απ'ό,τι για άλλα, όπως εξηγείται στη μελέτη επιπτώσεων. Τα προτεινόμενα στο σχέδιο δράσης μέτρα θα αποτελέσουν επίσης αντικείμενο διεξοδικής, ατομικής μελέτης επιπτώσεων. Η παρακολούθηση και επικαιροποίηση του σχεδίου δράσης είναι απαραίτητες, θα διενεργηθεί δε το 2009 ενδιάμεση ανασκόπηση με τη χρήση, *μεταξύ άλλων*, εθνικών σχεδίων δράσης για την ενεργειακή απόδοση¹⁷ και στρατηγικών ενεργειακών ανασκοπήσεων της ΕΕ.

5.1. Δυναμικές απαιτήσεις ενεργειακών επιδόσεων για ενεργοβόρα προϊόντα, κτίρια και ενεργειακές υπηρεσίες

Στο κοινοτικό δίκαιο, έχει τεθεί σε ισχύ ένα περιεκτικό πλαίσιο οδηγιών και κανονισμών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε ενεργοβόρα προϊόντα, κτίρια και υπηρεσίες. Σε αυτό περιλαμβάνονται η οδηγία οικολογικού σχεδιασμού¹⁸, ο κανονισμός Energy Star¹⁹, η οδηγία για τη σήμανση και οι 8 οδηγίες εφαρμογής της²⁰, η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες²¹ και η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων²². Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη προς μια

¹⁶ Η ευρύτατη χρήση εξοπλισμού ΤΠΕ επιβάλλει σημαντική βελτίωση στο βαθμό απόδοσης των ημιαγωγών και των τεχνολογιών συσσωρευτών. Η Επιτροπή θα στηρίξει ερευνητικές εργασίες στους ανωτέρω τομείς με βάση το έβδομο πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης, όπως εξαγγέλλεται στην πρώτη ετήσια έκθεση για την Ευρωπαϊκή Κοινωνία της Πληροφορίας (COM (2006) 215).

¹⁷ Που απαιτούνται από την οδηγία 2006/32/ΕΚ για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, ΕΕ L 114 της 27.4.2006, σ. 64.

¹⁸ ΕΕ L 191 της 22.7.2005, σ. 29.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2422/2001.

²⁰ Οδηγία 92/75/ΕΚ, ΕΕ L 297 της 13.10.1992, σ. 16-19.

²¹ ΕΕ L114 της 27.4.2006, σ. 64.

²² ΕΕ L1 της 4.1.2003, σ. 65.

φιλόδοξη εφαρμογή και τήρηση των ανωτέρω νομικών μέσων, ώστε να διασφαλίσει την ταχεία ανάπτυξη Ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς για υψηλής ενεργειακής απόδοσης είδη και ενεργειακές υπηρεσίες, καθώς και τον μόνιμο μετασχηματισμό της αγοράς²³. Στις περιπτώσεις που είναι σκόπιμη η λήψη νομοθετικών και συνοδευτικών μέτρων που να ενισχύουν και επιταχύνουν τη δημιουργία της ανωτέρω αγοράς. Στα μέτρα αυτά θα δοθεί επίσης προτεραιότητα.

(1) Προϊόντα υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης

Οι καταναλωτές δεν συνεκτιμούν σε επαρκή βαθμό τα οικονομικά οφέλη από συσκευές και εξοπλισμό υψηλής ενεργειακής απόδοσης. Οι αποφάσεις των καταναλωτών για το τι αγοράζουν είναι ωστόσο ζωτικής σημασίας για να έχουν επιτυχή αποτελέσματα. Η ενεργειακή απόδοση θα πρέπει να καταστεί καίρια παράμετρος στις αποφάσεις των καταναλωτών. Η Επιτροπή θεωρεί τη χρήση δυναμικών προτύπων ενεργειακής απόδοσης, σε συνδυασμό με μηχανισμούς βαθμολόγησης επιδόσεων και σήμανσης, ως ισχυρότατο εργαλείο ενημέρωσης των καταναλωτών και μετασχηματισμού της αγοράς στην οδό της υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 1

Σήμανση συσκευών και εξοπλισμού και ελάχιστα πρότυπα ενεργειακών επιδόσεων

Με έναρξη το 2007, θα αναπτυχθούν η επικαιροποιημένη και δυναμική σήμανση, και ελάχιστα πρότυπα ενεργειακών επιδόσεων, για συσκευές και λοιπό ενεργοβόρο εξοπλισμό, με βάση τις οδηγίες σήμανσης και οικολογικού σχεδιασμού. Ειδική προσοχή θα δοθεί στη μείωση των απωλειών κατά τη λειτουργία σε κατάσταση ετοιμότητας. Η Επιτροπή θα αρχίσει να θεσπίζει τέτοιες απαιτήσεις για 14 ομάδες προϊόντων προτεραιότητας με την προοπτική να είναι όλες οι απαιτήσεις εγκεκριμένες στα τέλη του 2008. Η Επιτροπή θα αναθεωρήσει την οδηγία πλαίσιο 92/75/ΕΚ σχετικά με τη σήμανση ώστε να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά της. Θα αναβαθμιστούν οι ισχύουσες ταξινομήσεις σήμανσης.

Η Επιτροπή θα ξεκινήσει, το 2007, τη διαδικασία θέσπισης ελάχιστων προτύπων ενεργειακών επιδόσεων (απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού) με τη μορφή εκτελεστικών οδηγιών για 14 ομάδες προϊόντων προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένων των λεβήτων, των θερμοσιφώνων, των ηλεκτρονικών καταναλωτικών ειδών, των αντιγραφικών μηχανημάτων, των τηλεοπτικών συσκευών, των τρόπων λειτουργίας σε κατάσταση ετοιμότητας, των ηλεκτρικών τροφοδοτικών, του φωτισμού, των ηλεκτροκινητήρων και λοιπών προϊόντων, σύμφωνα με το κατωτέρω χρονοδιάγραμμα. Οι οδηγίες αυτές θα περιλαμβάνουν επίσης, στο βαθμό που αυτό καθίσταται δυνατό, ενδείξεις για τις μελλοντικές απαιτήσεις, π.χ. 5 έτη αργότερα, ώστε να προετοιμαστούν οι κατασκευαστές για τις νέες απαιτήσεις στον κύκλο σχεδιασμού. Η Επιτροπή θα διασφαλίσει την έγκαιρη ανάπτυξη των κατάλληλων μετρητικών μεθόδων μέσω της CEN/CENELEC ή άλλων ενδεδειγμένων μέσων. Δεν θα επιτρέπεται να κυκλοφορούν στην αγορά τα προϊόντα που δεν ανταποκρίνονται στις ελάχιστες συμφωνημένες απαιτήσεις.

²³ Στον τομέα της νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση, εξελίσσονται αυτή τη στιγμή διαδικασίες παράβασης εναντίον 20 κρατών μελών, τόσο για μη κοινοποίηση, όσο και για εσφαλμένη εφαρμογή.

* Περιλαμβάνει κοινοποίηση στον ΠΟΕ, μεταφράσεις και ενισχυμένη ανάλυση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Επιτροπή επιπλέον θα υιοθετήσει το 2007 ένα σχέδιο εργασίας για τη δημιουργία, μέχρι το 2010, μιας εσωτερικής αγοράς για πρόσθετα προϊόντα που αναλώνουν ενέργεια. Έτσι αναμένεται να υπάρχει βεβαιότητα ότι τα προϊόντα που αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό μέρος της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης θα καλύπτονται από ευρωπαϊκής κλίμακας ελάχιστα πρότυπα και συστήματα βαθμολόγησης/σήμανσης επιδόσεων, με βάση την οδηγία οικολογικού σχεδιασμού ή/και την οδηγία για τη σήμανση (με βάση τη μεθοδολογία του ελάχιστου κόστους στη διάρκεια του κύκλου ζωής, η οποία έχει ενσωματωθεί στην οδηγία). Μέχρι το 2010, θα καλύπτεται σημαντικό ποσοστό των ανωτέρω προϊόντων. Στους κατασκευαστές θα δίνονται πληροφορίες αναφορικά με τις πιθανές μελλοντικές αναθεωρήσεις των απαιτήσεων επιδόσεων.

Προκειμένου να αυξήσει την ενημερωτική αξία του μηχανισμού σήμανσης ΕΕ, η Επιτροπή θα αναθεωρήσει, στις αρχές του 2007, την οδηγία πλαίσιο 92/75/ΕΚ για να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της, αν έτσι ενισχύεται αποδεδειγμένα η αποτελεσματικότητά της, ώστε να περιλάβει άλλου είδους εξοπλισμό που αναλώνει ενέργεια, όπως η ψύξη για εμπορικούς σκοπούς. Οι ισχύουσες ταξινομήσεις σήμανσης θα αναβαθμίζονται και αλλάζουν κλίμακα ανά 5-ετία ή όποτε αυτό δικαιολογείται από τις τεχνολογικές εξελίξεις, με βάση μελέτες οικολογικού σχεδιασμού, με σκοπό η κατάταξη στην κατηγορία σήμανσης Α να προορίζεται για το κορυφαίο 10 έως 20 % του εξοπλισμού με τις καλύτερες επιδόσεις.

Σε εθνικό επίπεδο, χρειάζεται εφαρμογή, παρακολούθηση και τήρηση των απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού και του μηχανισμού σήμανσης. Ο μηχανισμός σήμανσης θα αποτελέσει παράλληλα ένα πολύ χρήσιμο μέσο στήριξης εθνικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων ενημερωτικών εκστρατειών, συστημάτων εκπτώσεων φόρου, κατευθυντηρίων γραμμών για τις δημόσιες προμήθειες και συστημάτων λευκών πιστοποιητικών.

(2) Ανάπτυξη υπηρεσιών για ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση

Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες (2006/32/ΕΚ) που εκδόθηκε στις αρχές του τρέχοντος έτους προσφέρει ικανοποιητικό πλαίσιο ενίσχυσης της ευρωπαϊκών διαστάσεων συνεργασίας με αντικείμενο την ενεργειακή απόδοση σε τομείς όπου υφίστανται σαφείς δυνατότητες για εξοικονόμηση ενέργειας. Απαιτείται πλήρης σύμπραξη των αρχών των κρατών μελών κατά την εφαρμογή της οδηγίας, ειδικότερα όσον αφορά την κατάρτιση φιλόδοξων εθνικών σχεδίων δράσης. Στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας, η Επιτροπή θα συντάξει μνημόνιο συνεννόησης σε συνεργασία με το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (CEER), με το οποίο θα προταθούν κατευθυντήριες γραμμές και δεοντολογικός κώδικας για τη βελτίωση της απόδοσης κατά την τελική χρήση της ενέργειας σε όλους τους κλάδους. Με την οδηγία αυτή θα δοθεί επίσης η δυνατότητα να εκτιμηθεί ένα ευρωπαϊκών διαστάσεων σύστημα λευκών πιστοποιητικών το 2008, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στα κράτη μέλη και τη συντελεσθείσα πρόοδο με το εναρμονισμένο σε επίπεδο ΕΕ σύστημα μέτρησης για τις βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης.

(3) Κτίρια υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης

Δράση προτεραιότητας αριθ. 2

Απαιτήσεις επιδόσεων των κτιρίων και κτίρια πολύ χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης ("παθητικές κατοικίες")

Η Επιτροπή θα προτείνει να επεκταθεί ουσιαστικά, το 2009, το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, μετά την πλήρη εφαρμογή της. Θα προτείνει επίσης ελάχιστες απαιτήσεις επιδόσεων σε επίπεδο ΕΕ για νέα και ανακαινισμένα κτίρια (kWh/m²). Για τα νέα κτίρια, η Επιτροπή θα καταστρώσει επίσης, μέχρι τα τέλη του 2008, στρατηγική για κατοικίες πολύ χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης ή παθητικές κατοικίες²⁴, συνεννοούμενη με τα κράτη μέλη και καίριους εμπλεκόμενους παράγοντες για ευρύτερη εξάπλωση των σπιτιών αυτών μέχρι το 2015. Η Επιτροπή θα δώσει το καλό παράδειγμα, εφαρμόζοντας αυτή πρώτη τις ανωτέρω πρακτικές στα κτίρια ιδιοκτησίας της.

Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (2002/91/ΕΚ), προς ενσωμάτωση στο εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών έως τον Ιανουάριο του 2006²⁵, μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο στην αξιοποίηση του δυναμικού εξοικονόμησης στον κτιριακό τομέα, το οποίο εκτιμάται σε 28%²⁶, και το οποίο με τη σειρά του μπορεί να μειώσει την τελική κατανάλωση ενέργειας στην ΕΕ κατά 11% περίπου. Ωστόσο, προκειμένου να εκμεταλλευθεί το πλήρες δυναμικό στον κτιριακό τομέα, η Επιτροπή θα προτείνει την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, ώστε να συμπεριλάβει το μεγάλο απόθεμα των μικρότερων κτιρίων, για παράδειγμα μειώνοντας σημαντικά το ισχύον όριο επιφανείας των 1000 m² για ελάχιστες απαιτήσεις επιδόσεων σχετικά με μείζονες ανακαινίσεις, και έτσι να περιλάβει το πλείστο των υφισταμένων κτιρίων. Το 2009, θα προτείνει επίσης ελάχιστες απαιτήσεις επιδόσεων σε επίπεδο ΕΕ για νέα και ανακαινισμένα κτίρια (kWh/m²) και για δομοστοιχεία, όπως τα παράθυρα. Θα προβεί στις αναγκαίες ενέργειες, σε συνεργασία με τον κτιριακό τομέα, ώστε να καταστρώσει στρατηγική εξάπλωσης για κατοικίες πολύ χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης ή παθητικές κατοικίες, με σκοπό την προβολή του είδους αυτού κατοικίας ως προτύπου για νέες κατασκευές στο μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, καθώς οι κατάλληλες τεχνολογίες καθίστανται εμπορικά διαθέσιμες.

Ένας πληρέστερος κατάλογος των προτεινόμενων δράσεων σχετικά με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία παρατίθεται στο παράρτημα.

²⁴ Ως "παθητική κατοικία" ορίζονται συνήθως τα σπίτια χωρίς παραδοσιακά συστήματα θέρμανσης και χωρίς ενεργητική ψύξη. Αυτό μπορεί να σημαίνει πολύ καλά επίπεδα μόνωσης και ένα σύστημα μηχανικού αερισμού με πολύ υψηλής απόδοσης ανάκτηση θερμότητας. Μπορούν επίσης να φέρουν τις ονομασίες "κατοικίες μηδενικής ενέργειας" ή "κατοικίες χωρίς θέρμανση".

²⁵ Τα κράτη μέλη δικαιούνται να ζητήσουν πρόσθετη περίοδο τριών ετών (έως το 2009) για να εφαρμόσουν πλήρως ορισμένες διατάξεις της εν λόγω οδηγίας.

²⁶ Wuppertal Institute 2005. Με βάση το Mantzos (2003). Ένας ηλεκτρικός λαμπτήρας που εξοικονομεί ενέργεια χρησιμοποιεί για παράδειγμα πέντε φορές λιγότερο ρεύμα απ'ό,τι ένας συνήθης λαμπτήρας. Με την αντικατάσταση των λαμπτήρων μπορούν άνετα να εξοικονομηθούν 100 € ετησίως σε ένα μέσο νοικοκυριό.

5.2. Βελτίωση της ενεργειακής μετατροπής

Υπάρχει μεγάλο δυναμικό για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην παραγωγή και διανομή ενέργειας, λόγω του σημαντικού μεγέθους των σημερινών απωλειών κατά την ενεργειακή μετατροπή (σχήμα 4).

Σχήμα 4

Ο τομέας της ενεργειακής μετατροπής χρησιμοποιεί γύρω στο ένα τρίτο του συνόλου της πρωτογενούς ενέργειας. Παράλληλα, ο μέσος βαθμός απόδοσης της ενεργειακής μετατροπής για ηλεκτροπαραγωγή κυμαίνεται, για παράδειγμα, στο 40%. Οι νέες μονάδες ηλεκτροπαραγωγή μπορούν να έχουν βαθμό απόδοσης πλησίον του 60%. Αυτό ανοίγει μεγάλες προοπτικές για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Οι απώλειες στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρισμού – συχνά μέχρι και 10% - μπορούν επίσης να μειωθούν.

Το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ αποτελεί αποτελεσματικό μέσο παρακίνησης των παραγωγών ηλεκτρισμού να μειώσουν τις εκπομπές και να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση κατά τον πλέον συμφέροντα οικονομικώς τρόπο. Η Επιτροπή έχει τώρα προγραμματίσει αναθεώρηση του συστήματος²⁷. Μέσω της θέσπισης εθνικών σχεδίων κατανομής και της διαμόρφωσης συνθηκών υπό τις οποίες σπανίζουν συνολικά στην αγορά

τα δικαιώματα εκπομπών CO₂, τα κράτη μέλη μπορούν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ ως μέσο παροχής κινήτρων για υψηλότερης απόδοσης ηλεκτροπαραγωγή. Παρόλ'αυτά, η Επιτροπή θεωρεί ότι χρειάζονται ορισμένα νέα μέτρα και επομένως προτείνει πλέγμα δράσεων.

²⁷

Η εμπειρία και οι συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών σχετικά με τα εθνικά σχέδια κατανομής κατά την περίοδο 2008-2012 αναμένεται επίσης να προσφέρουν συμβουλές για ρεαλιστικές βελτιώσεις του συστήματος.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 3

Υψηλότερης απόδοσης παραγωγή και διανομή ηλεκτρισμού

Η Επιτροπή θα αναπτύξει, μέχρι το 2008, ελάχιστες δεσμευτικές απαιτήσεις για το βαθμό απόδοσης νέων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής, θέρμανσης και ψύξης ισχύος μικρότερης από 20 MW²⁸ και θα εξετάσει, αν είναι ανάγκη, τέτοιες απαιτήσεις για μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής. Θα καταρτίσει επίσης, σε συνεργασία με τη βιομηχανία προσφοράς ενέργειας, κατευθυντήριες γραμμές για ορθές λειτουργικές πρακτικές για την υφιστάμενη δυναμικότητα, ώστε να αυξηθεί ο μέσος βαθμός απόδοσης κατά την παραγωγή για όλες τις μονάδες, και θα συμφωνήσει κατευθυντήριες γραμμές για ορθές κανονιστικές πρακτικές με σκοπό τη μείωση των απωλειών στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής. Το 2007 θα κατατεθεί πρόταση για νέο κανονιστικό πλαίσιο με σκοπό την προώθηση της σύνδεσης αποκεντρωμένων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής.

Προκειμένου να βελτιώσει το συνολικό βαθμό απόδοσης στον τομέα της ενεργειακής μετατροπής, η Επιτροπή θα εργαστεί σε στενή επαφή με τον κλάδο προσφοράς και διανομής ενέργειας, με το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (CEER) και με την Ομάδα των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ηλεκτρικής Ενέργειας και Αερίου (ERGEG).

Στο πλαίσιο εφαρμογής της οδηγίας για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας (CHP) (2004/8/EK) υπάρχουν περιθώρια μείωσης των απωλειών στα δίκτυα διανομής. Μέχρι στιγμής, μόλις περίπου το 13% της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στην ΕΕ παράγεται χρησιμοποιώντας την υπόψη τεχνολογία. Η εναρμόνιση των μεθόδων υπολογισμού και των εγγυήσεων προέλευσης, καθώς και η βελτίωση των συστημάτων μέτρησης και η κατάρτιση προτύπων θα είναι ουσιαστικής σημασίας για να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος στην ανάπτυξη της συμπαραγωγής. Θα επιδιωχθούν όλοι οι παραπάνω στόχοι. Θα προταθούν επίσης, από το 2007, ελάχιστες απαιτήσεις επιδόσεων και κανονισμοί για την τηλεθέρμανση και τις μικρές μονάδες CHP.

Και για τα θέματα αυτά παρατίθεται στο παράρτημα πληρέστερος κατάλογος των προτεινόμενων μέτρων.

5.3. Πρόοδοι στον τομέα των μεταφορών

Ο τομέας των μεταφορών διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην ευρωπαϊκή οικονομία και, λόγω τούτου, είναι υπεύθυνος για το 20% σχεδόν της συνολικής κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Ποσοστό 98% της ενέργειας που καταναλώνεται στον τομέα συνίσταται σε ορυκτά καύσιμα. Επειδή οι μεταφορές αποτελούν επίσης τον ταχύτερα αναπτυσσόμενο τομέα από πλευράς ενεργειακής ανάλωσης, συνιστούν επίσης μείζονα πηγή αερίων θερμοκηπίου και εξάρτησης των εισαγωγών από τα ορυκτά καύσιμα. Ως εκ τούτου, είναι ουσιαστικής σημασίας να αξιοποιηθεί το δυναμικό κέρδους από απόψεως ενεργειακής απόδοσης στον ανωτέρω τομέα. Το ανωτέρω δυναμικό εξοικονόμησης μπορεί να αξιοποιηθεί, ειδικότερα, με τη διασφάλιση οικονομίας καυσίμων των αυτοκινήτων, την ανάπτυξη αγορών για καθαρότερα οχήματα, την τήρηση της σωστής πίεσης στα ελαστικά επίσωτρα και με τη βελτίωση του βαθμού απόδοσης των συστημάτων αστικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών, καθώς και με την αλλαγή της συμπεριφοράς ως προς τα χρησιμοποιούμενα μεταφορικά μέσα. Η συντροπικότητα, δηλαδή η αποδοτική χρήση

²⁸ Μονάδες ηλεκτροπαραγωγής μη καλυπτόμενες από τον μηχανισμό εμπορίας εκπομπών της ΕΕ.

διαφορετικών τρόπων μεταφοράς από μόνων τους ή σε συνδυασμό μεταξύ τους θα αποφέρει βέλτιστη χρησιμοποίηση των πόρων, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών. Η προώθηση της ακτοπλοΐας και των θαλάσσιων αρτηριών, καθώς και άλλων, πιο φιλικών προς το περιβάλλον και εξοικονομούντων ενέργεια, μεταφορικών τρόπων θα συμβάλει στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 4

Επίτευξη οικονομίας καυσίμων των αυτοκινήτων

Η Επιτροπή, αποφασισμένη να ασχοληθεί με το ζήτημα της ενεργειακής απόδοσης και των εκπομπών CO₂ από τα αυτοκίνητα, αν είναι ανάγκη θα προτείνει το 2007 νομοθεσία με σκοπό την επίτευξη του κοινοτικού στόχου των 120 g CO₂/km έως το έτος 2012, μέσω ολοκληρωμένης και συνεπούς θεώρησης, σύμφωνα με τον συμφωνημένο σε επίπεδο ΕΕ στόχο. Παράλληλα, θα προτείνει ενισχυμένες απαιτήσεις ΕΕ για τη σήμανση των αυτοκινήτων.

Λόγω του στενού δεσμού μεταξύ των εκπομπών CO₂ και της οικονομίας καυσίμων, μπορεί να αποκομισθεί μεγάλο μέρος του δυναμικού αυτού μέσω νέων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης νομοθεσίας, ώστε να διασφαλιστεί η πραγματοποίηση των αναγκαίων μειώσεων CO₂. Σε περίπτωση που καταστεί σαφές ότι δεν θα τηρηθούν, στο χρονικό ορίζοντα του 2008/2009, οι προαιρετικές δεσμεύσεις της αυτοκινητοβιομηχανίας για επίπεδο 140 g CO₂/km, η Επιτροπή δεν θα διστάσει να προτείνει νομοθεσία. Για το σκοπό αυτό, πριν από τα τέλη του 2006 θα εκδοθεί ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με αναθεωρημένη μακροχρόνια στρατηγική μείωσης του CO₂ από τα αυτοκίνητα πέραν του επιπέδου των σημερινών προαιρετικών δεσμεύσεων, με στόχο την επίτευξη του κοινοτικού στόχου των 120 g CO₂/km έως το έτος 2012, μέσω ολοκληρωμένης και συνεπούς θεώρησης στην οποία συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί παράγοντες και αρχές, καθώς και άλλα όργανα²⁹.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες ανάπτυξης αγορών για καθαρότερα, ευφυέστερα, ασφαλέστερα και υψηλής ενεργειακής απόδοσης οχήματα μέσω των διαδικασιών δημόσιων προμηθειών και της ευαισθητοποίησης του κοινού. Θα χρησιμοποιούνται επίσης όλο και περισσότερο τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των οχημάτων³⁰. Θα προταθεί αναθεωρημένη και διευρυμένη οδηγία σήμανσης της οικονομίας καυσίμων των αυτοκινήτων (1999/94/ΕΚ) ώστε να βελτιωθεί και να εναρμονιστεί το σχέδιο του σήματος σε όλο το χώρο της ΕΕ, ως κίνητρο για να προτιμούν οι καταναλωτές και οι παραγωγοί τα οχήματα υψηλότερης απόδοσης. Όπως και με τα υπόλοιπα προϊόντα, η κατάταξη στην κατηγορία σήμανσης Α θα προορίζεται για το κορυφαίο 10 έως 20 % των αυτοκινήτων με τις καλύτερες επιδόσεις και το σύστημα σήμανσης θα επικαιροποιηθεί μετά από 3 έτη.

²⁹ π.χ. το στοιχείο CO₂ σε φόρους σχετικά με επιβατηγά αυτοκίνητα (COM (2005) 261).

³⁰ Ανακοίνωση σχετικά με τη πρωτοβουλία του ευφυούς αυτοκινήτου (COM(2006) 59 τελικό) και δεύτερη ανακοίνωση για την ηλεκτρονική ασφάλεια (COM)2005 431 τελικό).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, τα ελαστικά επίσωτρα και η πίεση των επισώτρων μπορούν να βελτιώσουν την οικονομία καυσίμων των οχημάτων κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 5%³¹. Η Επιτροπή θα εκδώσει εντολή για αναγνωρισμένο ευρωπαϊκό πρότυπο και πιθανό διεθνές πρότυπο για ανώτατες οριακές τιμές αντίστασης κύλισης και για τη σήμανση των επισώτρων οδικών οχημάτων. Θα διευκολύνει περαιτέρω αυτοδεσμευτικές συμφωνίες και θα εξετάσει άλλα μέτρα για την ενθάρρυνση της τοποθέτησης συστημάτων παρακολούθησης της πίεσης και συστημάτων διόγκωσης με αέρα των ελαστικών επισώτρων στα οδικά οχήματα, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής τοποθέτησης συστημάτων παρακολούθησης της πίεσης των ελαστικών σε όλα τα νέα οδικά οχήματα.

Υπάρχει ανάγκη να μειωθεί η άσκοπη ενεργειακή κατανάλωση που προκαλείται στις χαμηλής απόδοσης αστικές μεταφορές. Ενώ αναγνωρίζει τις ευθύνες των τοπικών και περιφερειακών αρχών, η Επιτροπή θα εισηγηθεί, στο πλαίσιο της επικείμενης Πράσινης Βίβλου για τις αστικές μεταφορές, από κοινού λύσεις με βάση συγκεκριμένα μέτρα τα οποία έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον ενδείκνυται, τελών για τη χρήση της υποδομής, οδικών τελών και τελών συμφόρησης. Τα μέτρα αυτά θα περιλάβουν νέες προσεγγίσεις για την ενθάρρυνση της χρήσης δημόσιων συγκοινωνιών, της συλλογικής χρήσης αυτοκινήτων ΙΧ, μη μηχανοκίνητων τρόπων μεταφοράς και τηλεργασίας σε ευρωπαϊκές πόλεις. Στις από κοινού αυτές λύσεις θα συνεκτιμηθεί η θεματική στρατηγική για το αστικό περιβάλλον³², καθώς και η αποκτηθείσα εμπειρία στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας CIVITAS³³.

Όσον αφορά τον βελτιωμένο ενεργειακό βαθμό απόδοσης σε άλλους τρόπους μεταφοράς, η Επιτροπή θα εξετάσει αγοροκεντρικά μέσα για τον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών και, ως επακόλουθο της πρόσφατης ανακοίνωσης για την αλλαγή του κλίματος και την πολιτική αεροπορία³⁴, θα προτείνει μέτρα στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας, όπως την ένταξή του στον μηχανισμό εμπορίας εκπομπών της ΕΕ, χωρίς να θέσει σε κίνδυνο τη συνολική ανταγωνιστικότητα των ανωτέρω τομέων. Θα δοθεί ώθηση στην ενεργειακή απόδοση των σιδηροδρομικών μεταφορών με την πλήρη εφαρμογή του νομικού τους πλαισίου εντός του 2007. Στο παράρτημα παρατίθεται πληρέστερος κατάλογος των προτεινόμενων μέτρων στον τομέα των μεταφορών.

5.4. Χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης, οικονομικά κίνητρα και τιμολόγηση της ενέργειας

Μολονότι πολλά μέτρα για την ενεργειακή απόδοση είναι πλήρως συμφέροντα από οικονομική άποψη, με βραχύτατες περιόδους αποπληρωμής, πολλά τέτοια μέτρα δεν αναλαμβάνονται λόγω οικονομικών εμποδίων. Αυτό συμβαίνει πολύ συχνά με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

³¹ Πέραν των ουσιαστών κερδών προς αποκόμιση με τη χρήση των σωστών επισώτρων στη σωστή πίεση, ένας μέσος οδηγός μπορεί εύκολα να εξοικονομήσει 100 € στον ετήσιο λογαριασμό καυσίμων οδηγώντας κατά τρόπο οικολογικώς υπευθυνότερο (Διεθνής Οργάνωση Ενέργειας "Εξοικονόμηση πετρελαίου ενώ βιαζόμαστε - Saving oil in a hurry", 2005).

³² COM(2005) 718 τελικό.

³³ Επιμέρους πρόγραμμα στο πρόγραμμα πλαίσιο ETA που βοηθά τις πόλεις να επιτυγχάνουν πλέον αειφόρο, καθαρό και υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης σύστημα αστικών μεταφορών.

³⁴ COM(2005)459 τελικό.

Προκειμένου αφενός να διευκολύνει τη χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης και αφετέρου να βελτιώσει τον τρόπο κατά τον οποίο τα μηνύματα των τιμών επηρεάζουν την ενεργειακή απόδοση, η Επιτροπή θα εντοπίσει και θα επιδιώξει την άρση των εναπομενόντων νομικών εμποδίων στην εθνική νομοθεσία για τη χρήση (i) εταιριών παροχής λύσεων ενεργειακής απόδοσης³⁵ (των αποκαλούμενων “εταιριών ενεργειακών υπηρεσιών” ή “ESCO”), (ii) επιμερισμένων και εγγυημένων εξοικονομήσεων, (iii) χρηματοδότησης από τρίτα μέρη και (iv) σύναψης συμβάσεων για την επίτευξη επιδόσεων. Θα επεκταθεί η χρήση τοπικών ταμείων ανανεούμενων πιστώσεων και γραφείων συμφητισμού.

Επιπλέον, θα διευκολυνθούν οι συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτών (ΣΔΙ) με τον τομέα των ιδιωτικών τραπεζών, τον όμιλο της ΕΤΕπ, την ΕΤΑΑ και χρηματοδότηση από άλλους ΔΧΟ για την προσέλκυση περισσότερων κεφαλαίων για την κάλυψη της χρηματοδότησης χρεών, μέσω εγγυοδοσίας και εφαρμογών κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου για νέες τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης στην ΕΕ.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 5

Διευκόλυνση της κατάλληλης χρηματοδότησης επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και εταιρίες ενεργειακών υπηρεσιών

Μέσω ορισμένων ειδικών πρωτοβουλιών, το 2007 και το 2008, η Επιτροπή θα καλέσει τον τραπεζικό τομέα να προσφέρει χρηματοδοτικά πακέτα με στόχο ειδικώς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις εταιρίες ενεργειακών υπηρεσιών για την κάλυψη περιπτώσεων εξοικονόμησης λόγω βελτιωμένης ενεργειακής απόδοσης οι οποίες εντοπίζονται κατά τους ενεργειακούς ελέγχους. Θα διατεθεί πρόσβαση σε κοινοτική χρηματοδότηση, όπως τα ταμεία πράσινων επενδύσεων, με συγχρηματοδότηση από το CIP³⁶, για την προώθηση οικολογικών καινοτομιών.

Το δυναμικό για βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση είναι ιδιαίτερα μεγάλο στα νέα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει περαιτέρω τη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής για να διευκολύνει την προσέλκυση (με μόχλευση) ιδιωτικής χρηματοδότησης, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, για την ενεργειακή απόδοση.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 6

Παρακίνηση ενεργειακής απόδοσης στα νέα κράτη μέλη

Στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, μία από τις προτεραιότητες είναι η ενεργειακή απόδοση. Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής, την ανάπτυξη των εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων της για την προώθηση εντατικότερων επενδύσεων³⁷ βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, ιδιαίτερα στα νέα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων στους τομείς της στέγασης σε πολυκατοικίες και της κοινωνικής κατοικίας. Επιπλέον, η Επιτροπή θα προωθήσει τη δικτύωση μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών ώστε να διασφαλίσει τη χρηματοδότηση των βέλτιστων πρακτικών σε θέματα ενεργειακής απόδοσης.

³⁵ Οι εταιρείες αυτές αποδέχονται συνήθως κάποιο βαθμό χρηματοπιστωτικού κινδύνου. Η πληρωμή για τις παρεχόμενες υπηρεσίες βασίζεται (είτε πλήρως είτε εν μέρει) στην επίτευξη των βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης και στην εκπλήρωση των υπολοίπων συμφωνημένων κριτηρίων επιδόσεων.

³⁶ Πρόγραμμα πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας (2007-2013).

³⁷ Ιδίως με την ανάπτυξη προγραμμάτων από κοινού στήριξης όπως τα JASPERS, JEREMIE και JESSICA για περιφέρειες, ΜΜΕ και πόλεις, σε συνδυασμό με τον όμιλο ΕΤΕπ, ΕΤΑΑ και άλλους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

Η πείρα έχει δείξει ότι η φορολογία, ως μέσο ενσωμάτωσης του εξωτερικού κόστους στην εσωτερική κοστολόγηση, αποτελεί ισχυρότατο εργαλείο για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 7 Συνεπής χρήση της φορολογίας

Η Επιτροπή θα συντάξει Πράσινη Βίβλο για την έμμεση φορολογία (2007) και κατόπιν θα αναθεωρήσει την οδηγία για τους ενεργειακούς φόρους³⁸ το 2008, για να διευκολύνει μια πλέον εύστοχη και συνεπή χρήση της ενεργειακής φορολογίας ενσωματώνοντας, ιδίως, τους προβληματισμούς ενεργειακής απόδοσης και περιβαλλοντικές πτυχές.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα εξετάσει, το 2007, τις δαπάνες και τα οφέλη από τη χρήση φοροαπαλλαγών ως κινήτρων για να προωθήσουν αφενός οι επιχειρήσεις την αυξημένη παραγωγή πιστοποιημένων συσκευών και εξοπλισμού υψηλής ενεργειακής απόδοσης και αφετέρου οι καταναλωτές την αγορά τέτοιων συσκευών και εξοπλισμού.

Όσον αφορά τη φορολογία των αυτοκινήτων, η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει το συντομότερο δυνατό την πρότασή της για τη σύνδεση της φορολογίας με τις επιδόσεις εκπομπών CO₂ και προσκαλεί τα κράτη μέλη να αρχίσουν να εντάσσουν τις εν λόγω τροποποιήσεις στις φορολογικές μεταρρυθμίσεις που πιθανώς σκέπτονται (COM (2005) 261).

Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης, το 2007, ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις για το πετρέλαιο κίνησης για εμπορικούς σκοπούς, με στόχο τη μείωση της διαφοράς μεταξύ των επιπέδων φόρου στα κράτη μέλη. Με την πρόταση αυτή αναμένεται να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση στις μεταφορές εμπορευμάτων, με την περιστολή του "τουρισμού για γέμισμα του δοχείου καυσίμου".

Τέλος, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ορισμένα κράτη μέλη ήδη δικαιούνται να χρησιμοποιούν μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ για να διευκολύνουν ειδικώς τις επενδύσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης (καλύτερη μόνωση κτιρίων κλπ.).

5.5. Αλλαγή της ενεργειακής συμπεριφοράς

Για την αποδοτική χρήση της ενέργειας απαιτούνται παράγοντες που κινητοποιούν, διευκολύνουν και ενισχύουν την ορθολογική και υπεύθυνη συμπεριφορά. Η εκ μέρους των θεσμικών οργάνων ικανότητα, εγρήγορση και οι σαφείς, αξιόπιστες και προσβάσιμες πληροφορίες για τεχνολογίες και τεχνικές χρήσης της ενέργειας αποτελούν σπουδαίες

προϋποθέσεις για την ορθολογική συμπεριφορά σε θέματα αγοράς. Απαιτούνται εκπαίδευση και κατάρτιση για όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες, ενώ είναι ζωτικής σημασίας η τεχνολογία πληροφοριών.

³⁸ Οδηγία 2003/96/EK, ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 8

Αύξηση της εγρήγορσης σε θέματα ενεργειακής απόδοσης

Οι τομείς προτεραιότητας, πέραν της βελτιωμένης σήμανσης, θα περιλάβουν σχέδια και προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για στελέχη διαχείρισης ενέργειας στη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας. Θα συμπεριληφθούν επίσης διδακτικά βοηθήματα για προγράμματα πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και επαγγελματικής εκπαιδευτικής κατάρτισης. Αυτά θα αρχίσουν να αναπτύσσονται το 2007 μέσω κοινοτικών προγραμμάτων, με συστάσεις προς τα κράτη μέλη και μέσω της συνεργασίας με τα κράτη μέλη και κοινοτικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς.

Η ενεργειακή απόδοση ξεκινά μέσα από το σπίτι μας. Η Επιτροπή και τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα πρέπει ως εκ τούτου να πρωτοστατήσουν δίνοντας το παράδειγμα, επιδεικνύοντας νέες, ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες στα κτίρια, οχήματα, εφόδια γραφείου και λοιπό ενεργοβόρο εξοπλισμό που χρησιμοποιούν, και υιοθετώντας κατευθυντήριες γραμμές προμηθειών για τις υπηρεσίες τους. Κατά την εφαρμογή του κοινοτικού μηχανισμού οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS)³⁹, η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι όλα τα κτίρια ιδιοκτησίας της έχουν πιστοποιηθεί έως τα τέλη του 2009.

Σε άλλα πεδία, θα αναπτυχθούν μηχανισμοί διαχείρισης της ενεργειακής απόδοσης με τη συγχρηματοδότηση από κοινοτικά προγράμματα, όπως το CIP⁴⁰. Οι αποδέκτες θα συντάξουν κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο προώθησης προϊόντων υψηλής ενεργειακής απόδοσης και παροχής σχεδίων εκπαίδευσης και κατάρτισης για διαχειριστές ενέργειας. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει, έως τα τέλη 2006, περιβαλλοντικό πρόγραμμα για τις ΜΜΕ (ΜΜΕ-Περιβάλλον), συμπεριλαμβανομένης σειράς εργαλείων για ενεργειακή απόδοση, και θα αναπτύξει ένα στρατηγικό σχέδιο ενεργειακής τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών στην ενεργειακή απόδοση.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 9

Ενεργειακή απόδοση σε δομημένες περιοχές

Από την Επιτροπή θα δημιουργηθεί, το 2007, ένα “Σύμφωνο των Δημάρχων” που θα συγκεντρώνει, σε ένα μόνιμο δίκτυο, τους δημάρχους των 20 έως 30 μεγαλύτερων και πλέον πρωτοπόρων ευρωπαϊκών πόλεων. Στόχος είναι η ανταλλαγής και εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών, βελτιώνοντας τοιούτοτρόπως σημαντικά την ενεργειακή απόδοση στο αστικό περιβάλλον, όπου έχουν σημασία οι αποφάσεις και πρωτοβουλίες τοπικώς ασκούμενης πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής στον τομέα των μεταφορών.

Προκειμένου να δώσει πρακτικά παραδείγματα μέτρων και πολιτικών ενεργειακής απόδοσης, η Επιτροπή θα διοργανώσει διαγωνισμό σε κάθε κράτος μέλος, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εκστρατείας για την αειφόρο ενέργεια στην Ευρώπη και με την υποστήριξη του προγράμματος Ευφυής ενέργεια – Ευρώπη, με σκοπό να απονείμει βραβείο στο σχολείο με την υψηλότερη ενεργειακή απόδοση. Τα κριτήρια επιλογής για την απονομή του βραβείου θα περιλαμβάνουν την ενεργειακή διαχείριση και τις ενεργειακές επιδόσεις των αντίστοιχων εγκαταστάσεων του σχολείου, καθώς και το επίπεδο γνώσεων των μαθητών του σε θέματα ενεργειακής απόδοσης και αειφορίας. Θα εξεταστεί επίσης η ιδέα της οργάνωσης ευρωπαϊκού βραβείου.

Στο παράρτημα παρατίθενται περαιτέρω μέτρα.

³⁹ Ο EMAS θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001. ΕΕ L 114 της 24.04.2001, σ. 1.

⁴⁰ Πρόγραμμα πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας 2007-2013. COM(2005)121 τελικό.

5.6. Διεθνείς συμπράξεις

Εκτός από το γεγονός ότι η ενεργειακή απόδοση ξεκινά μέσα από την ίδια την ΕΕ, σε μεγάλο βαθμό αποτελεί επίσης διεθνές ζήτημα. Η ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τη διμερή και διεθνή πολιτική, συμφωνίες, συνθήκες και μέσα στους τομείς του εμπορίου και της ανάπτυξης (συμπεριλαμβανομένων των διαλόγων) για να αυξήσει την ανάπτυξη και χρήση τεχνολογιών και τεχνικών υψηλής ενεργειακής απόδοσης.

Δράση προτεραιότητας αριθ. 10

Καλλιέργεια της ενεργειακής απόδοσης παγκοσμίως

Προκειμένου να προωθήσει την ενεργειακή απόδοση παγκοσμίως, η Επιτροπή θα αναλάβει το 2007 την πρωτοβουλία σύναψης συμφωνίας πλαισίου με χώρες που αποτελούν βασικό εμπορικό εταίρο και με διεθνείς οργανισμούς. Η συμφωνία θα εστιαστεί στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε τομείς τελικής χρήσης ενέργειας και στην ενεργειακή μετατροπή, με την αξιοποίηση μεγάλου αριθμού πολιτικών και μέτρων.

Με σκοπό να εστιάσει και ενισχύσει την ενεργειακή απόδοση παγκοσμίως, η Επιτροπή θα προτείνει διεθνή συμφωνία πλαίσιο που θα αφορά και τις αναπτυσσόμενες και τις αναπτυσσόμενες χώρες, συμπεριλαμβανομένων της Βραζιλίας, της Κίνας, της Ινδίας, της Ιαπωνίας, της Ρωσίας και των ΗΠΑ. Αυτό θα γίνει σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη, τη Διεθνή Οργάνωση Ενέργειας, το G8 (Διάλογος Gleneagles με θέμα την αλλαγή του κλίματος), τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, την Παγκόσμια Τράπεζα, την ΕΤΑΑ, την ΕΤΕπ και άλλα θεσμικά όργανα. Στόχος είναι να αναπτυχθεί στενότερη συνεργασία στη μέτρηση και αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης, τη σήμανση και πιστοποίηση, τους ενεργειακούς ελέγχους, τις απώλειες λόγω λειτουργίας σε κατάσταση ετοιμότητας, τους κώδικες δεοντολογίας και άλλα ζητήματα. Θα πρέπει να καλύπτει όλους τους τομείς τελικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, καθώς και την ενεργειακή μετατροπή, όπου είναι ιδιαίτερα μεγάλο το συνολικό δυναμικό. Η Επιτροπή θα φιλοξενήσει το 2007 ένα μείζον διεθνές συνέδριο για την ενεργειακή απόδοση, ώστε να δώσει ώθηση στην εκκίνηση της διαδικασίας.

6. Συμπεράσματα και επόμενα βήματα

Τα μέτρα που προτείνονται στο παρόν σχέδιο δράσης και στο παράρτημα μπορούν να αρχίσουν να αποδίδουν καρπούς κατά τα επόμενα έξι έτη, πολλά δε από αυτά κατά την επόμενη τριετία. Η συντελεσθείσα πρόοδος θα εκτιμηθεί στο πλαίσιο τακτικών στρατηγικών ευρωπαϊκών ενεργειακών ανασκοπήσεων⁴¹. Το 2009 θα διεξαχθεί μια μείζον ενδιάμεση ανασκόπηση στη διάρκεια της υλοποίησης του σχεδίου δράσης. Εκεί έγκειται το δυναμικό εξοικονόμησης. Για το σκοπό αυτό, μπορούν να αξιοποιηθούν τα εργαλεία, προγράμματα στήριξης, πολιτικές και η αναγκαία θεσμική υποδομή.

⁴¹ COM(2006) 105 τελικό της 8ης Μαρτίου 2006.

Περισσότερο όμως από οτιδήποτε άλλο, είναι αναγκαίο να υπάρξουν πολιτική βούληση και δέσμευση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που αναπτύσσονται στο παρόν έγγραφο. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στους ιθύνοντες χάραξης της εθνικής και περιφερειακής πολιτικής να ανανεώσουν την πλήρη δέσμευσή τους και να εκδώσουν σαφή και αναμφισβήτητη εντολή για τη διευκόλυνση της υλοποίησης του παρόντος σχεδίου δράσης συντασσόμενοι με αυτό και συμφωνώντας με τις κατατεθείσες προτάσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Προτεινόμενα μέτρα⁴²

Η Επιτροπή θα λάβει τα εξής μέτρα⁴³:

1. Δυναμικές απαιτήσεις ενεργειακών επιδόσεων για ενεργοβόρα προϊόντα, κτίρια και ενεργειακές υπηρεσίες.

- Υλοποίηση της οδηγίας για την οικολογική σχεδίαση (2005/32/EK)
 - συντονισμός των απαιτήσεων, της σήμανσης και των κινήτρων για οικολογική σχεδίαση (2007-2012)
 - ανάπτυξη των απαιτήσεων οικολογικής σχεδίασης για 14 ομάδες προϊόντων προτεραιότητας (2007-2009)
- ανάπτυξη των απαιτήσεων οικολογικής σχεδίασης για επιπρόσθετα προϊόντα (2008-2010)
- στήριξη αυτοδεσμεύσεων για την επίτευξη ενεργειακών εξοικονομήσεων (2007-2012)
- Εφαρμογή και τροποποίηση της οδηγίας πλαισίου για τη σήμανση (92/75/EK)
 - πρόταση κοινοτικών οδηγιών για ενεργειακή σήμανση θερμοσιφώνων αερίου και ηλεκτρικών θερμοσιφώνων (2007)
 - επεξεργασία επιπρόσθετων εκτελεστικών μέτρων σήμανσης και αναθεώρηση ισχυόντων σημάτων, με σκοπό την αλλαγή της κλίμακας κατάταξης ανά 5-ετία, με κατάταξη ποσοστού μόλις 10 – 20 % στην κατηγορία σήμανσης A και εξακρίβωση του κόστους στη διάρκεια του κύκλου ζωής και της αναμενόμενης εξοικονόμησης ενέργειας (2007-2009)
 - δρομολόγηση διεξοδικής έρευνας σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας (2007)
- Εφαρμογή και τροποποίηση της συμφωνίας Energy Star για εξοπλισμό γραφείου⁴⁴
 - σύναψη νέας 5-ετούς συμφωνίας Energy Star (2007)
 - πρόταση τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2422/2001 σχετικά με κοινοτικό πρόγραμμα επίσημης ενεργειακής απόδοσης για γραφειακό εξοπλισμό (2007)
 - ανάπτυξη περισσότερο απαιτητικών κριτηρίων ενεργειακής απόδοσης για εξοπλισμό γραφείου (2007-2011)

⁴² Όλες οι προτεινόμενες δράσεις εξηγούνται αναλυτικότερα στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής “Ανάλυση του σχεδίου δράσης για ενεργειακή απόδοση”, SEC(2006) 1173.

⁴³ Ο αναγραφόμενος σε παρένθεση χρονικός ορίζοντας αντικατοπτρίζει την εκτιμώμενη δρομολόγηση εκ μέρους της Επιτροπής ή/και τη διάρκεια του μέτρου.

⁴⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2422/2001.

- Εφαρμογή και τροποποίηση της οδηγίας για τη ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες (2006/32/EK)
 - σύνταξη μνημονίου συνεννόησης για την ενεργειακή απόδοση, σε συνεργασία με το CEER μέσω ERGEG (2007)
 - εκτίμηση ενός κοινοτικών διαστάσεων μηχανισμού λευκών πιστοποιητικών (2008)
 - βελτίωση της συνέπειας μεταξύ των εθνικών κατευθυντήριων γραμμών για τις δημόσιες προμήθειες σχετικά με την ενεργειακή απόδοση (2008)
 - επιδίωξη συμφωνίας για αυστηρότερα και πλέον εναρμονισμένα κριτηρίων για αυτοδεσμευτικές συμφωνίες, ώστε να αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό η ενεργειακή απόδοση (2009)
 - έκδοση εντολής για ευρωπαϊκό πρότυπο (EN) ενεργειακών ελέγχων (2008)
 - πρόταση για απαίτηση λεπτομερέστερων μετρήσεων και λογαριασμών (2009)
 - εξέταση της στήριξης ή ίδρυσης κέντρου εντοπισμού αναδυομένων και βελτίωσης υφισταμένων τεχνολογιών (2008)
- Εφαρμογή και τροποποίηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (2002/91/EK)
 - πρόταση για επέκταση του ρόλου του δημόσιου τομέα στην επίδειξη νέων τεχνολογιών και μεθόδων (2009)
 - πρόταση δραστηκής μείωσης του κατωφλίου για ελάχιστες απαιτήσεις επιδόσεων σε μείζονες ανακαινίσεις (2009)
 - πρότασης για ελάχιστες απαιτήσεις επιδόσεων (kWh/m²) σε νέα και ανακαινισμένα κτίρια και ορισμένα δομοστοιχεία, με στόχο για τα νέα κτίρια να φθάσουν το επίπεδο των παθητικών κατοικιών⁴⁵ από το έτος 2015 (2009)
 - εξέταση πρότασης για δεσμευτικές απαιτήσεις στην εγκατάσταση συστημάτων παθητικής τεχνολογίας θέρμανσης και ψύξης (έως τα τέλη 2008)
 - πρόταση μέτρων στα κράτη μέλη να προσφέρουν χρηματοδότηση για επενδύσεις υψηλής οικονομικής απόδοσης (2009)
- Εφαρμογή της οδηγίας για τα κατασκευαστικά προϊόντα (89/106/EOK)
 - προσθήκη, κατά περίπτωση, πτυχών ενεργειακής απόδοσης σε πρότυπα για κατασκευαστικά προϊόντα (2008)

⁴⁵ Με ελάχιστες ανάγκες εξωτερικής τροφοδότησης με ενέργεια για σκοπούς θέρμανσης και ψύξης.

2. Βελτίωση της ενεργειακής μετατροπής

- ανάπτυξη ελάχιστων απαιτήσεων απόδοσης για νέες δυναμικότητες ηλεκτροπαραγωγής, θέρμανσης και ψύξης ισχύος μικρότερης από 20 MW και εξέταση, αν είναι ανάγκη, απαιτήσεων για μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής (2008)
- σύνταξη, από κοινού με τον κλάδο παροχής, κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με ορθές λειτουργικές πρακτικές για υφιστάμενη δυναμικότητα (2008)
- έκδοση εντολής για ευρωπαϊκό πρότυπο σχετικά με σύστημα πιστοποίησης μηχανικών σε μονάδες παραγωγής θέρμανσης και ηλεκτρισμού (2008)
- συμφωνία για κατευθυντήριες γραμμές, σε συνεργασία με το CEER, μέσω ERGEG, σχετικά με ορθές κανονιστικές πρακτικές για τη μείωση των απωλειών στα συστήματα μεταφοράς και διανομής (2008)
- πρόταση νέου κανονιστικού πλαισίου για την προώθηση της πρόσβασης στο διασυνδεδεμένο δίκτυο και της σύνδεσης αποκεντρωμένων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής με αυτό (2007)
- Εφαρμογή και τροποποίηση της οδηγίας για την προώθηση της συμπαραγωγής (CHP) (2004/8/EK), μεταξύ άλλων
 - επιτάχυνση της εναρμόνισης των μεθόδων υπολογισμού για υψηλής απόδοσης CHP (2008-2011)
 - έκδοση εντολής για ευρωπαϊκό πρότυπο (EN) πιστοποίησης αρχιμηχανικών σε μονάδες CHP (2008)
 - επίτευξη συμφωνίας για εναρμονισμένη ηλεκτρονική εγγύηση προέλευσης (2007-2009)
 - πρόταση αυστηρότερων απαιτήσεων για τις ρυθμιστικές αρχές της αγοράς, ώστε να προωθήσουν την CHP (2008-2011)
 - πρόταση να επιβληθεί στα κράτη μέλη η υποχρέωση εντοπισμού ζήτησης θερμότητας κατάλληλης για CHP (2007-2008)
 - πρόταση να απαιτείται από τα κράτη μέλη να εντοπίζουν στο εθνικό τους δυναμικό το δυναμικό απορριπτόμενης θερμότητας (2007-2008)
 - πρόταση ελάχιστων απαιτήσεων απόδοσης για τηλεθέρμανση με βάση νέο πρότυπο (2007-2008)
 - επιδίωξη θέσπισης ευρωπαϊκού προτύπου και ελάχιστης απαίτησης για την απόδοση σε μικρομονάδες CHP (2007-2009)

3. Πρόοδοι στον τομέα των μεταφορών

- μέτρα, συμπεριλαμβανομένων αν είναι ανάγκη των νομοθετικών, για την επίτευξη, μέσω περιεκτικής και συνεπούς θεώρησης, του στόχου των 120 g CO₂/km έως το 2012. Ο στόχος αυτός αναμένεται να επιτευχθεί, με βάση την επίτευξη του στόχου των 140 g CO₂/km μέσω μιας αυτοδεσμευτικής συμφωνίας μέχρι το 2008-2009
- ένταση των προσπαθειών ανάπτυξης αγορών για καθαρότερα, ευφύστερα, ενεργειακά αποδοτικότερα και ασφαλέστερα οχήματα, ως επακόλουθο πρότασης της Επιτροπής για οδηγία σχετικά με την προώθηση καθαρών οχημάτων οδικών μεταφορών (COM(2005)634) (2007-2012)
- ενίσχυση συστημάτων πληροφοριών κοινοτικών διαστάσεων για τον κυκλοφοριακό φόρτο και το ταξίδι σε κλίμακα πραγματικού χρόνου (RTTI) και διαχείρισης φόρτου (2007-2012)
- ενθάρρυνση της χρηματοδότησης για την κυκλοφορία οχημάτων υψηλής απόδοσης στην αγορά (2007)
- πρόταση τροποποιημένης οδηγίας για τη σήμανση της οικονομίας καυσίμου των αυτοκινήτων (1999/94/EK) (2007)
- έκδοση εντολής για αναγνωρισμένο ευρωπαϊκό πρότυπο και διεθνές πρότυπο μέτρησης της αντίστασης κύλισης των ελαστικών επισώτρων (2008)
- εξέταση ελάχιστων απαιτήσεων απόδοσης για τα συστήματα κλιματισμού στα αυτοκίνητα (2007-2008)
- πρόταση μηχανισμού σήμανσης για ελαστικά επίσωτρα (2008)
- διευκόλυνση αυτοδεσμευτικών συμφωνιών για επακριβή συστήματα παρακολούθησης της πίεσης των ελαστικών επισώτρων (2008-2009)
- εξέταση πρότασης για υποχρεωτική τοποθέτηση συστημάτων παρακολούθησης της πίεσης των ελαστικών επισώτρων σε νέα οχήματα (2008-2009)
- υποβολή Πράσινης Βίβλου για τις αστικές μεταφορές, η οποία εισηγείται από κοινού λύσεις με βάση συγκεκριμένα μέτρα τα οποία έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον ενδείκνυται, τελών για τη χρήση της υποδομής, οδικών τελών και τελών συμφόρησης (2007)
- πρόταση νομοθεσίας εναρμόνισης των απαιτήσεων, ώστε στα προγράμματα εκπαίδευσης των οδηγών να δοθεί ώθηση στην οικονομία καυσίμου, και στήριξη σχετικών έργων (2008)
- προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στον αεροπορικό τομέα μέσω του SESAR⁴⁶ (2007-2012)

⁴⁶ Ερευνητικό έργο διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό.

- πρόταση νομοθεσίας για να περιληφθεί ο τομέας της αεροπορίας στον μηχανισμό εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (τέλη του 2006)
- αξιοποίηση του δυναμικού για βελτιστοποίηση του καθαρισμού του κύτους των πλοίων (2007-2008)
- πρόταση νομοθεσίας για την αποκόμιση οφελών εξοικονόμησης με την ηλεκτροδότηση ελλιμενισμένων πλοίων από την ξηρά (2008-2009)
- προώθηση της ακτοπλοΐας και των θαλάσσιων αρτηριών (2007-2012)
- εφαρμογή του νομικού πλαισίου για τις σιδηροδρομικές μεταφορές (2007)

4. Χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης, οικονομικά κίνητρα και τιμολόγηση της ενέργειας

- επιδίωξη εντοπισμού και άρσης των νομικών εμποδίων στα κράτη μέλη για τη χρήση ESCO και μέσων σύναψης συμβάσεων για την ενεργειακή απόδοση (2007-2009)
- ανάπτυξη τοπικών ταμείων ανανεούμενων πιστώσεων συνδεδεμένων με γραφεία συμψηφισμού πληροφοριών, μέσω στενής συνεργασίας την ΕΤΑΑ, τον όμιλο της ΕΤΕπ, και άλλους ΔΧΟ (2007-2009)
- διευκόλυνση της ανάδειξης συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με την ΕΤΑΑ, τον όμιλο της ΕΤΕπ και άλλους ΔΧΟ, για την προσέλκυση κεφαλαίων χρηματοδότησης χρέους, εγγυήσεων και κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου για τις ΜΜΕ, ESCO και άλλες επιχειρήσεις που προσφέρουν ενεργειακές υπηρεσίες (2007)
- διευκόλυνση της προσέλκυσης (μόχλευσης) της χρηματοδότησης έργων ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της στέγασης σε πολυκατοικίες και της κοινωνικής κατοικίας, στα νέα κράτη μέλη μέσω των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής (2007-2012)
- προώθηση της δικτύωσης μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών για να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση των βέλτιστων πρακτικών σε θέματα ενεργειακής απόδοσης (2007-2012)
- προώθηση της χρήσης κεφαλαίων και χρηματοδοτικών πακέτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στις ΜΜΕ και στον δημόσιο τομέα για ενεργειακούς ελέγχους και ειδικές επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης όπως εντοπίζονται στο πλαίσιο ενεργειακών ελέγχων, με την ΕΤΑΑ, τον όμιλο της ΕΤΕπ και τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ (2007-2012)
- ενθάρρυνση της χρήσης κοινοτικής χρηματοδότησης, όπως τα ταμεία πράσινων επενδύσεων, με συγχρηματοδότηση από το CIP, για ΜΜΕ με σκοπό την προώθηση λύσεων οικολογικής καινοτομίας (2007-2012)
- διερεύνηση κόστους και οφελών από φοροαπαλλαγές ως κίνητρα προκειμένου να παράγουν οι επιχειρήσεις περισσότερες και ενεργειακώς αποδοτικότερες συσκευές και εξοπλισμό και για να παρακινούνται οι καταναλωτές να αγοράζουν τέτοιες συσκευές και εξοπλισμό (2007)

- σύνταξη Πράσινης Βίβλου για την έμμεση φορολογία (2007) και, μετέπειτα, αναθεώρηση της οδηγίας για τους ενεργειακούς φόρους ώστε να ενσωματωθούν σε αυτήν η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και περιβαλλοντικοί προβληματισμοί (2008)
- πρόταση ειδικών φορολογικών ρυθμίσεων για το πετρέλαιο κίνησης για εμπορικούς σκοπούς, με στόχο τη μείωση των ακραίων διαφορών μεταξύ των επιπέδων φόρου στα κράτη μέλη, ώστε να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση στις μεταφορές εμπορευμάτων, με την περιστολή του "τουρισμού για γέμισμα του δοχείου καυσίμου" (2007)
- πρόσκληση του Συμβουλίου να εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής (COM(2005)261) για τη σύνδεση της φορολογίας με τις επιδόσεις εκπομπών CO₂, και πρόσκληση των κρατών μελών να αρχίσουν να εντάσσουν τις εν λόγω τροποποιήσεις στις φορολογικές μεταρρυθμίσεις που πιθανώς σκέπτονται (2007)

5. Αλλαγή της ενεργειακής συμπεριφοράς

- η Επιτροπή να δώσει πρώτη το παράδειγμα, πιστοποιώντας όλα τα κτίριά της μέσω της EMAS (2007-2009), και να προτείνει επέκταση στα υπόλοιπα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα (2010)
- ενίσχυση των κατευθυντήριων γραμμών για την ενεργειακή απόδοση σε τροποποιημένο κανονισμό EMAS (2007)
- έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τις προμήθειες της Επιτροπής, αποσκοπώντας στην ενεργειακή απόδοση (2008), προώθηση μηχανισμών ενεργειακής διαχείρισης, έκδοση κατευθυντήριων γραμμών για τον τρόπο προώθησης προϊόντων υψηλής ενεργειακής απόδοσης και επιμορφωτικών εργαλείων για τη βιομηχανία, τις ΜΜΕ και το δημόσιο τομέα και παρουσίαση εγγράφου αναφοράς IPPC⁴⁷ (2007-2012)
- πρόταση σύστασης προς τα κράτη μέλη για διάσταση ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού και κλίματος στα εθνικά εκπαιδευτικά προγράμματα (2007)· τα κοινοτικά προγράμματα θα προσφέρουν σχετικό πληροφοριακό υλικό και κατευθυντήριες γραμμές διδασκαλίας (2007-2012).
- πρόταση πρωτοβουλίας επαγγελματικής εκπαίδευσης για την ενεργειακή απόδοση (2008)
- δημιουργία “Συμφώνου των Δημάρχων” με μνημόνιο συνεννόησης για την ενεργειακή απόδοση, για την ανταλλαγή και εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών, και για τη συγκρότηση μόνιμου δικτύου (2007)
- δημιουργία και λειτουργία νέων δικτύων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εκστρατείας για την αειφόρο ενέργεια (SEE) (2007-2008)
- οργάνωση διαγωνισμού σε κάθε κράτος μέλος, με σκοπό την απονομή βραβείου στο σχολείο με την υψηλότερη ενεργειακή απόδοση (2007 -2008)

⁴⁷ Οδηγία για τη ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (96/61/ΕΚ).

- συμμετοχή του οργανισμού του προγράμματος Ευφυής ενέργεια – Ευρώπη, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ενεργειακών οργανισμών στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης (2007-2012)

6. Διεθνείς συμπράξεις

- δρομολόγηση πρωτοβουλίας για διεθνή συμφωνία πλαίσιο με αντικείμενο την ενεργειακή απόδοση (2007)
- πρόταση αυτοδεσμευτικών συμφωνιών (δεσμεύσεων) με εξαγωγικές βιομηχανίες σχετικά με πληροφορίες, ελάχιστες απαιτήσεις απόδοσης και σήμανση (2007-2012)
- ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης σε ενεργειακές και εμπορικές συνθήκες, συμφωνίες, διαλόγους και άλλα πλαίσια συνεργασίας (2007-2012)
- αύξηση της διεθνούς συνεργασίας σχετικά με μεθόδους μετρήσεων για ελάχιστες απαιτήσεις και σήμανση απόδοσης (2007-2012)
- δημιουργία διεθνούς δικτύου για τη διάδοση πληροφοριών και συμβουλές για τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης (2009)